

Комплексний захист зернових колосових культур: ефективні рішення для захисту і живлення

Захист починається з обробки насіння

Для передпосівної обробки насіння зернових колосових ми рекомендуємо використовувати інсекто-фунгіцидний продукт **Тібарі™**, створений на основі трьох діючих речовин – флудіоксанілу, 25 г/л, дифеноконазолу, 25 г/л, імідаклоприду, 350 г/л – з нормою використання для зернових колосових – 1,5 л/т.

Синергія триазолу та фенілпіролу гарантовано забезпечить повноцінний контроль грибкових інфекцій, зокрема кореневих гнилей, пліснявіння насіння, снігової плісняви, септоріозу, альтернarioзу та видів сажок. Імідаклоприд своєю чергою наділить насінневе ложе і майбутні сходи інсектицидною дією, чим контролює комплекс ґрунтового-надземних шкідників, серед яких важко контролювані хлібні жулички, дротяники, личинки підгризаючої совки, а також злакові мухи, личинки яких шкодять усередині наземної вегетуючої частини злаків.

Проте окремої уваги вартий дифенконазол, адже це єдина діюча речовина, здатна контролювати карликову сажку. За результатами досліджень незалежних науковців (як українських, так й іноземних) і польових випробувань компанії Corteva, дифенконазол є одним з найм'якших до культури триазолів. Зі збільшенням норми **Тібарі™** зростає і його вігор, тобто стимуляційний ефект. Це уможливило використання **Тібарі™** і для пізніх посівів.

Також ефективний захист насіння від комплексу хвороб і шкідників забезпечують технології та умови нанесення:

- достатнє очищення насінневого матеріалу;
- калібрування;
- налаштування протруювальних машин, їхня продуктивність;
- дотримання норм робочого розчину: 8–10 л р. р./т для пшениці, 10–12 л р. р./т для ячменю.

Весняний період є критичним для забезпечення здоров'я та високої врожайності зернових колосових культур. У цей час рослини відновлюють і продовжують вегетацію, тож потребують особливої уваги, оскільки піддаються впливу погодних умов, конкуренції з боку бур'янів, ризику ураження захворюваннями та шкідниками. Комплексний підхід до захисту й живлення рослин є ключовим фактором успішного вирощування та впливу на врожайність. У цій статті ми розглянемо ефективні препарати, які допоможуть захистити ваші посіви та забезпечити їх необхідними поживними речовинами для оптимального росту і розвитку.

Контроль бур'янів

Захист озимих зернових від бур'янів потребує широкого гербіцидного арсеналу для будь-яких викликів, що стоять перед агровиборниками. Насамперед це зумовлено потеплінням клімату, що відбувається останніми роками. Так, теплі умови в осінньо-зимовий період сприяють масовому поширенню зимуючих видів, до яких належать ромашка непахуча, волошка синя, талабан польовий, грицики звичайні, кучерявець Софії, мак дикий, підмаренник чіпкий, сокирки польові. До цих та інших двосім'ядольних бур'янів додаються весняні сходи злакових бур'янів, таких як пирій і вівсюг, контролювати котрі в посівах озимих зернових доволі складно. Також можуть спостерігатися осінні сходи бромусу (стоколосу), метлюгу та лисохвосту мишохвостикового. Окремої уваги потребує контроль падалиці соняшнику та ріпаку, особливо стійкої проти гербіцидів. Важливими чинниками при виборі гербіцидів, окрім контролю бур'янів для кожного з агрофітоценозів, є безпечність гербіцидів для культури, вікно використання, температурні режими та перепади температур, сумісність з іншими засобами захисту рослин, післядія на наступні культури в сівозміні тощо. Компанія Corteva у своєму портфелі має шість гербіцидних рішень, які допоможуть здолати основні та

спеціалізовані виклики як в осінній, так і у весняний періоди.

Розглянемо детальніше наші гербіциди, що стали невіддільною частиною високоефективних технологій захисту для більшості аграріїв в Україні.

Квелекс™ вирізняється унікальним поєднанням діючих речовин із різних хімічних груп – **Argylex™ active** (галауксифен-метил) і флорасуламу, що забезпечують високу ефективність проти широкого спектра двосім'ядольних видів бур'янів у посівах пшениці та ячменю.

Гербіцид у нормі 0,05–0,06 кг/га з додаванням **ПАР Віволт®** або **Айказ®**, вибір якого залежить від ситуації в полі, контролює види ромашки, волошку синю, мак дикий, кучерявець Софії, сухоребрик лікарський; знищує перерослі види лободи, підмаренник чіпкий, амброзію полинолистю; також дієвий проти гірчиці польової, талабану польового, видів щиріці, видів гірчаків та інших. Окремо слід відзначити ефективну дію на падалицю традиційного ріпаку та соняшнику всіх виробничих систем на ранніх етапах розвитку.

Суттєвими перевагами **Квелекс™** є широке вікно застосування (від 2-х листків до фази прапорцевого листка включно) та висока селективність до зернових колосових, а інноваційна технологія **GoDRI™ RDT™ – Rapid Dispersions Technology** уможливило

застосування гербіциду вже при +5°C, допомагає розчинятися навіть у прохолодній воді, швидко проникати в бур'яни та впливати на них (фото 1, 2).

Паллас™ Екстра – доволі новий крос-спектр-гербіцид для застосування у посівах пшениці озимої та ярої, який завдяки діючій речовині піроксулам неперевірено контролює злакові бур'яни: метлюг звичайний, види бромусу (стоколосу), вівсюг, пажитницю, а також пригнічує пирій повзучий, падалицю ячменю й кукурудзи (фото 3, 4).

Одночасно гербіцид контролює спектр основних дводольних бур'янів. Норми 0,075 кг/га з прилипачем **ПАР Віволт®** достатньо для контролю метлюгу та забезпечення низького забур'янення дводольними видами бур'янів. Утім, для боротьби з бромусом норму **Паллас™ Екстра** варто збільшити до 0,09 кг/га з обов'язковим додаванням прилипача **ПАР Віволт®** або **Айказ®**.

Ця норма дієва також для боротьби з вівсюгом, падалицею ячменю та дводольними видами бур'янів (волошкою синьою, маком диким, фіалкою польовою, бур'янами з родини хрестоцвітих, ромашкою непахучою тощо). Формуляція **GoDRI™ RDT™ – Rapid Dispersions Technology** дає змогу працювати за температури +8°C – оптимальною для контролю злакових видів бур'янів. Вікно застосування гербіциду – від 3-х листків до 2-го міжвузля. Однак слід зауважити, що гербіциди **Паллас™ Екстра** та **Паллас™** не можна використовувати в посівах ячменю.

Якщо ж у посівах пшениці домінує метлюг звичайний, рекомендуємо застосовувати **Паллас™** у нормі 0,15–0,2 л/га. Цей гербіцид має ширшу реєстрацію, яка уможливило використання в посівах жита й тритикале. Залежно від видового спектра, для розширення контролюваних двосім'ядольних бур'янів (берізки польової, видів осотів, амброзії полиноистої та інших) рекомендуємо бакові суміші з гербіцидом **Квелекс™** та гербіцидами винятково весняного

Фото 1. Контроль підмаренника чіпкого: Квелекс™, 60 г/га + ПАР Віволт®, 0,15% концентрації, Миколаївська обл., 14-й день після внесення

Фото 2. Контроль амброзії полиноистої: Квелекс™, 60 г/га + ПАР Віволт®, 0,15% концентрації, Київська обл., 21-й день після внесення

Фото 3. Необроблена ділянка, Миколаївська обл.

Фото 4. Контроль злакових бур'янів: Паллас™ Екстра, 90 г/га + ПАР Віволт®, 0,15% концентрації, Миколаївська обл.

використання – **Пріма™**, **Старане® Преміум** або **Лонтрел™**.

Пріма™ добре відома агровиборникам і не потребує додаткового представлення. Основною перевагою цього продукту є його беззапечна якість і гарантований результат. Гербіцид якісно знищує всі види падалиці ріпаку і соняшнику в нормі 0,5–0,6 л/га (навіть дещо перерослі бур'яни) та є гарним партнером для багатьох продуктів. З метою контролю такого злісного багаторічного виду, як берізка

польова, у посівах озимих зернових радимо застосовувати гербіцид **Старане® Преміум**, котрий є чудовим партнером для наших продуктів.

За надмірного засмічення багаторічними видами осоту, зокрема осотом рожевим, доцільно використовувати як бакового партнера гербіцид **Лонтрел™** у нормі 0,3–0,5 л/га. Окремо слід відзначити, що майже всі препарати Corteva не мають обмежень у сівозміні та є безпечними для довкілля.

Фунгіцидний захист і профілактика весняних хвороб

Важливість фунгіцидного захисту зернових давно не викликає сумнівів, адже є одним із найважливіших чинників досягнення бажаної врожайності зернових культур. Основні обробки проводяться навесні, після відновлення весняної вегетації. Залежно від польової ситуації або обраної програми захисту, фунгіциди можна застосовувати у такі фази: кушення – T0 (ВВСН 20–29), кінець кушення – початок виходу в трубку – T1 (ВВСН 30–32), вихід прапорцевого листка – T2 (ВВСН 39–47), початок цвітіння колосу – T3 (ВВСН 57–59). Основні фунгіцидні обробки здійснюються у фази T1 та T2. Додаткові обробки проводять восени або навесні в T0, залежно від рівня розвитку хвороб, або у T3 – для захисту від хвороб колосу. Загалом комплексний підхід із застосуванням фунгіцидів у різних фазах може забезпечити значне збереження врожайності й підвищити якість зерна. За статистикою, навесні посіви зернових найчастіше потерпають від таких захворювань, як церкоспорельозна прикоренева гниль, борошнеста роса, септоріоз, піренофороз, види іржі, плямистостей та ін.

Перша фунгіцидна обробка

Перша обробка проводиться з метою лікування та профілактики (протягом 2–4-х тижнів) хвороб нижнього та середнього ярусів (підпрапорцевих листків), що дає змогу зберегти 15–20% майбутнього врожаю завдяки захисту рослин від ранніх інфекцій і стимулюванню їхнього розвитку. Для цього потрібен фунгіцид, який може ефективно контролювати комплекс ранньовесняних хвороб, бути дієвим за низьких температур і мати тривалий період захисту. З огляду на це радимо новий фунгіцид **Вербен®**, котрий протягом минулого сезону зарекомендував себе як ефективне комплексне рішення проти хвороб зернових колосових саме ранньою весною. **Вербен®** містить унікальну комбінацію двох вискоєфективних діючих речовин – протіокназолу та

проквіназиду, які в комплексі забезпечують високу ефективність проти широкого спектра хвороб пшениці і ячменю (рис. 1). Виробничі та наукові дослідження показали, що використання **Вербен®** у нормі 0,6–1 л/га забезпечує ефективний і тривалий контроль широкого спектра хвороб зернових колосових культур. Так, за результатами досліджень, що проводилися 2024 року на агрополігоні Corteva Agriscience у Вінницькій області, **Вербен®** у T1 якісно знищив септоріоз і борошнисту росу на пшениці, що забезпечило приривок врожаю на рівні 0,57–0,75 т/га порівняно з контролем. Також фунгіцид був надійним помічником у контролі видів плямистостей у посівах ячменю. Так, внесення у фазу кінець кушення на яромі ячмені 2024 року в умовах Вінницької області забезпечило високу ефективність проти жовтої іржі, бурої плямистості й сітчастої плямистості, що допомогло зберегти врожай на рівні 0,64–0,81 т/га порівняно з контролем. Окрім обробки в T1, фунгіцид **Вербен®** також стане у пригоді у фазу T3 (початок – середина цвітіння, ВВСН 59–63). Обробка в T3 спрямована на покращення якості зерна й на захист від хвороб колосу, особливо від фузаріозу та септоріозу. Завдяки своїм унікальним властивостям **Вербен®** у нормі 0,8–1 л/га допомагає отримати чисте зерно високої якості.

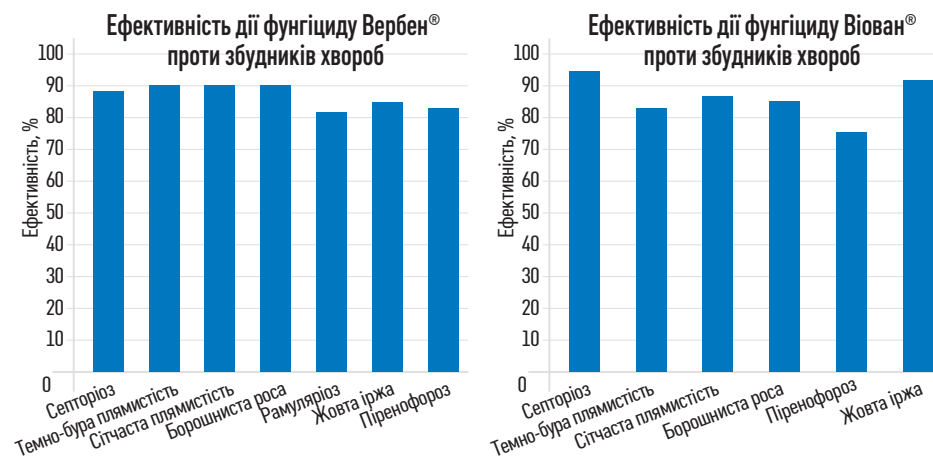

Рис. 1. Результати агрономічних випробувань Corteva Agriscience в Україні, 2024 р.

Якщо погодні умови навесні сприяли розвитку борошнистої роси, то в першу обробку можна застосувати фунгіцид **Таліус®** на основі проквіназиду. **Таліус®** у нормі 0,15–0,25 л/га захищатиме зерно від борошнистої роси до 6–8 тижнів та може використовуватись у фазу T0 восени та навесні. Препарат чинить імуномодулюючу дію, забезпечуючи профілактичний захист і підвищуючи стійкість рослин проти борошнистої роси.

Друга фунгіцидна обробка

Захист прапорцевого листка – це надзвичайно важливий захід, оскільки цей листок є основним джерелом продуктів фотосинтезу, необхідних для наливу зерна. Кінцева врожайність і якість зерна значною мірою залежать від збереження прапорцевого і підпрапорцевого листків, тому обробка в T2 допоможе зберегти 30–40% урожаю, забезпечуючи захист від листових хвороб, які можуть значно знизити фотосинтетичну активність рослин. **Віован®** – новий фунгіцид від Corteva Agriscience, створений на основі двох потужних діючих речовин – пікоксистробіну та протіокназолу, що забезпечують потужний контроль основних хвороб пшениці, таких як септоріоз, борошнеста роса, піренофороз, види іржі та інші (рис. 1). Завдяки вдалому поєднанню найдієвіших представників стробілуринів і групи триазолів **Віован®** має посилену дію проти

Фото 5. Ефективність дії фунгіцидів Вербен® та Віован® проти хвороб на яромі ячмені. Вінницька обл., 2024 р.

більшості видів плямистостей ячменю, що разом із вираженим фізіологічним ефектом максимізує та значно покращує показники врожайності культур.

Ми вже неодноразово розповідали про унікальну фізіологічну дію пікоксистробіну, який сприяє накопиченню хлорофілу в рослині, підвищує фотосинтетичну здатність і продукційний процес у культурних рослин. **Віован®** не тільки переконливо контролює хвороби, а й позитивно впливає на якісні та кількісні показники врожайності. **Віован®** працює на ключових етапах розвитку зернових колосових культур, а у фазу T2 буде особливо надійним інструментом для захисту середнього і верхнього ярусів листя. Ще одним фунгіцидом на основі пікоксистробіну є **Аканто Плюс®**. Цей продукт багато сезонів поспіль є лідером фунгіцидного ринку України, що завжди демонструє переконливий і стабільно потужний результат у полі.

Аканто Плюс® забезпечує відмінний захист прапорцевого листка та рослини загалом від комплексу захворювань пшениці, зокрема септоріозу, піренофорозу, видів іржі та ін. Препарат має чудову профілактичну й лікувальну дію проти гельмінтоспоріозів і ринхоспоріозу ячменю, а також інших захворювань зернових. За допомогою **Аканто Плюс®** можна захистити як оброблені частини рослин, так і

новий приріст, а завдяки унікальному фізіологічному ефекту – підвищити врожайність.

Інсектицидний захист зернових

Навесні зернові культури піддаються загрози ураження шкідниками, які висмоктують сік із рослин, викликаючи їх ослаблення та поширення вірусних хвороб, або ушкоджують листя і стебла, що може призвести до загибелі рослин. До таких шкідників належать клоп шкідлива черепашка, попелиці, пшеничний трипс, п'явиці, хлібні жуки та ін. Якщо із цими шкідниками не боротися, вони завдадуть посівам непоправної шкоди. Corteva Agriscience має у своєму портфелі кілька сучасних рішень для ефективного контролю шкідників зернових культур. Новий інсектицид **Ріджбек®** на основі інноваційної молекули **Isoclast™ active** (сульфоксафлор) та біфентрину забезпечує надійний контроль широкого спектра шкідників – представників ряду твердокрилих, напівтвердокрилих, рівнокрилих, лускокрилих, трипсів і кліщів, а особливо видів попелиць, повністю знищуючи популяцію. Має стрімкий нокдаун-ефект, адже починає діяти при прямому контакті зі шкідниками або при потрапінні в організм комахи разом із соком обробленої рослини. Завдяки своєму складу цей препарат чинить як контактну,

так і системну дію у рослині, тож може контролювати навіть тих комах, які ведуть прихований спосіб життя. Рекомендована норма застосування на пшениці – 0,3–0,4 л/га. Універсальний інсектицид **Джеронімо™** на основі ацетаміприду та біфентрину протягом останніх років зарекомендував себе як ефективне рішення проти таких шкідників, як попелиці, цикадки, клопи, хлібні жуки, пшеничний трипс, п'явиці, злакові мухи та інші. Інсектицид вирізняється швидким нокдаун-ефектом, швидким припиненням харчування і тривалим періодом контролю. Рекомендована норма застосування – 0,075–0,1 кг/га.

Тож моніторинг шкідників і проведення вчасних інсектицидних заходів правильними препаратами сприятимуть здоров'ю та високій врожайності зернових культур.

Оптимізація азотного живлення

Управління азотним живленням – це ключовий аспект сучасного сільськогосподарського виробництва. Не є винятком зернові колосові культури, адже азот у технології їх вирощування є одним з найважливіших елементів живлення, який впливає на врожайність і якість зерна, займаючи значну частку в структурі витрат. Одним зі способів підвищення ефективності азотних добрив у посівах зернових колосових культур є застосування інноваційних рішень, що сприяють сталому управлінню азотним живленням. Як відомо, великий резерв азоту міститься в атмосфері в молекулярному вигляді (як N₂), що становить близько 78% об'єму повітря, втім, він недоступний для рослин. Сьогодні відома велика кількість ґрунтових азотфіксуючих мікроорганізмів, які використовують фермент нітрогенази, щоб перетворити атмосферний азот у засвоювану рослиною форми. Зернові культури, такі як кукурудза, пшениця та ін., не мають симбіотичних відносин як бобові культури, де на кореневій системі розвинута симбіотична азотфіксація. Зернові культури

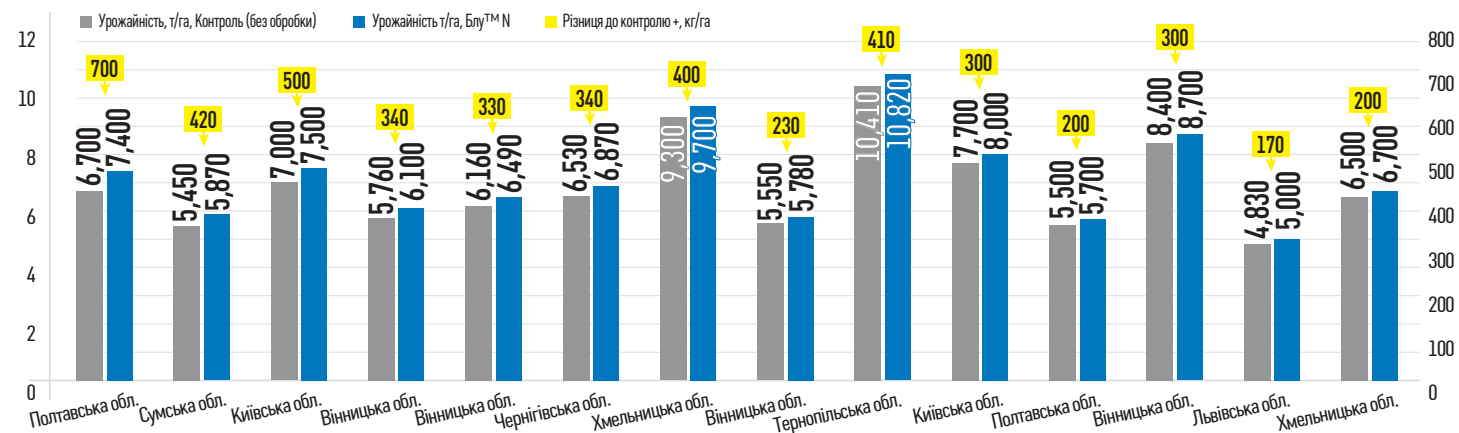

Рис. 2. Результати демовипробувань Блу™ N на пшениці озимій в Україні, 2024 р.

можуть частково мати користь від азотфіксуючих мікроорганізмів, які живуть у ґрунті, але ці бактерії самі собою не забезпечують достатньо азоту для максимальних урожаїв. Компанія Corteva має у своєму портфоліо інноваційний біологічний продукт Блу™ N – оптимізатор живлення рослин, що містить ексклюзивні ендоситні бактерії *Methylobacterium symbioticum*, які забезпечують рослину азотом у природних умовах упродовж усього періоду вегетації, оптимізуючи азотне живлення і підвищуючи продуктивність сільськогосподарських культур.

Результати 48 польових випробувань, проведених упродовж 2022–2024 років у різних ґрунтово-кліматичних умовах України, показали, що застосування Блу™ N у посівах пшениці озимої позитивно впливає на ріст і розвиток культури, що в результаті сприяє підвищенню врожайності. Так, дані демовипробувань, проведені 2024 року, продемонстрували збільшення врожайності пшениці озимої на варіантах з Блу™ N порівняно з контролем від 170 до 700 кг/га залежно від ґрунтово-кліматичних умов (рис. 2). Варто пам'ятати, що для максимальної ефективності Блу™ N слід дотримуватися вимог щодо його застосування. Препарат потрібно вносити в ранкові години, коли на листках рослин продири відкриті найбільше. Оптимальна температура для застосування *Methylobacterium* – від +10°C до +30°C. Також необхідно

стежити за рівнем рН робочого розчину – він не має бути меншим від 5 і більшим від 8. Контролюйте вміст хлору у воді, взятій для приготування робочого розчину, – він має бути меншим від 2 ppm. Не рекомендується використовувати препарат, якщо культура зазнала стресу (внаслідок ушкодження шкідниками, хворобами, застосування препаратів, дії посухи чи спеки, надмірної вологості повітря та ґрунту, а також впливу прохолодних погодних умов тощо).

Норма витрати Блу™ N на зернових культурах становить 333 г/га. Оптимальний час застосування в посівах зернових колосових культур – після відновлення весняної вегетації: середина куціння і до цвітіння.

Розкриття генетичного потенціалу

Для розкриття генетичного потенціалу та формування високих урожаїв зернових культур важливу роль відіграє гормональний баланс упродовж усього циклу вирощування. Його порушення (збільшення концентрації гормонів стресу, а саме – абсцизової кислоти й етилену) за будь-яких несприятливих чинників може призвести до затримки росту і розвитку рослин і, як результат, до недостатнього формування врожаю, зниження якісних показників. Для подолання зазначених викликів компанія Corteva Agriscience в новому сезоні пропонує інноваційний біологічний регулятор росту

зі стимулюючою дією – Стімулейт™. Це регулятор росту і стимулятор урожайності, створений на основі трьох ключових гормонів росту (цитокініну, ауксину та гібереліну), які в невеликих кількостях здатні активувати й регулювати фізіологічні процеси в рослинах, зокрема диференціацію та поділ клітин. Застосування Стімулейт™ після відновлення весняної вегетації у фазу куціння сприятиме кращому та швидшому відновленню ослаблених посівів озимих зернових після зимового періоду, розвитку потужної кореневої системи, що, відповідно, збільшить поглинальну поверхню коренів і забезпечить краще засвоєння поживних речовин.

Норма витрати Стімулейт™ на зернових колосових культурах становить 0,25–0,5 л/га. Оптимальний час застосування в посівах зернових колосових культур – після відновлення весняної вегетації: від фази куціння до фази цвітіння. Тож, підсумовуючи, можемо зробити висновок: комплексна система захисту від Corteva – це ретельно підібрана лінійка препаратів, що забезпечує ефективний догляд за посівами зернових колосових культур у будь-яких польових умовах. Піклуйтеся про свої культури з Corteva та досягайте найвищих результатів! 📧

Більше на www.corteva.com.ua

™ Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур. © 2025 Corteva.

ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАХИСТ
НА КОЖНОМУ ЕТАПІ

ЗВАЖЕНИЙ ВИБІР

CORTEVA
agriscience

Більше на www.corteva.com.ua
™ Торгові марки Corteva Agriscience та її афілійованих структур. © 2025 Corteva.